

ТЕМИ ОТ МЕДИИТЕ

21.02.2013 г.

Асоциация на индустриалния капитал в България

БНР

✓ Финансови теми в Европейския съюз

http://bnr.bg/sites/hristobotev/Shows/Knowledge/europe_bez_granici/Pages/130220finansi_es.aspx

- Протестите в България в европейски контекст.
  - Каква е за страни като България и Ирландия договорената бюджетна рамка на ЕС за периода 2014-2020 г. - интервю с Н. Пр. Джон Роуън, посланик на страната, председателстваща в момента ЕС.
  - **Как бяха използвани у нас средствата по оперативните програми, финансирани от ЕС, и какви поуки да извлечем за бъдещето – разговор с Добрин Иванов, изпълнителен директор на Асоциацията на индустриалния капитал.**
  - Актуални информации по европейски теми.
- Чуйте предаването от 20 февруари 2013 г.тук.

Важни обществено-икономически и политически теми

Вестник Капитал daily

✓ Финансово доверие по време на политическа криза

http://www.capital.bg/biznes/finansi/2013/02/20/2007057_finansovo_doverie_po_vreme_na_politicheska_kriza/

Извънредна продажба на държавен дълг в особено големи размери в ден, в който правителството се разпадна, очевидно е неприятно съвпадение. Точно това се случи в сряда - докато кабинетът "Борисов" депозираше оставката си, Министерството на финансите провеждаше аукцион на 6-месечни ДЦК за 800 млн. лв. С парите трябва да се запълни дупката във фискалния резерв след плащането на зърнопроизводителите. Въпреки рисковата ситуация продажбата не беше преустановена. Ходът на финансовия министър в оставка Симеон Дянков обаче се оказа печеливш (с условието, че при по-добро планиране до тази емисия изобщо нямаше да се стигне, а сега лихвите по нея ще се плащат от бюджета). Постъпилите поръчки на инвеститорите са били за над 1.15 млрд. лв., а средната доходност на одобрените заявки е 1%. С най-голям дял придобити съкровищни бонове са банките – 81.3%, следвани от пенсионните фондове с 9.5%, а другите инвеститори са с 9.2%, става ясно от съобщението на МФ. Според Reuters средната доходност на всички подадени поръчки е била 1.18%.

Все пак добре

Постигнатата доходност може да се определи като добра на фона на политическата криза в момента, но със сигурност е над това, което би платило правителството в нормална среда. Това се потвърждава и от мненията на банкови дилъри (през последните дни предпочитат да коментират анонимно ситуацията на пазара).

Така в понеделник, преди да се разбере за оставката на Дянков, залозите бяха за доходност около 0.6%. Малко след нея обаче те вече се повишиха до 1-1.5%. Не е изключено финансовото министерство да е имало гаранция от определени банки, че ще изкупят емисията. По информация на "Капитал Daily" представители на ведомството са имали среща с директорите на четири банки в края на миналата седмица.

Държавата се нуждаеше спешно от средствата, за да запълни фискалния резерв, който след изплащането на парите за зърнопроизводителите е дори под санитарния минимум. От него бяха изтеглени 841 млн. лв., за да се платят европейските субсидии. До извънредния аукцион се стигна под заплахата от протести, които премиерът реши да не допусне.

Симеон Дянков обаче отказа парите да бъдат платени преди март-април заради липсата на такава сума в бюджета. Парите ще бъдат върнати на България от ЕС, но след около 45 дни и би трябвало да гарантират средствата за изплащането на новите ДЦК през август. Извънредната емисия обаче ще натовари бюджета с допълнителни разходи за лихви.

Изтеглени поръчки

Ситуацията от вчера обаче изнерви пазара. Някои от играчите дори са изтеглили своите поръчки след заявеното намерение за оставка на кабинета, но не става въпрос за големи количества според източници от финансовия сектор. Имало и такива, които са тествали нервите на МФ с доходност от над 3%, което е с очевидно спекулативна цел. Това се потвърждава и от данните за най-ниската цена в Reuters - те показват че е поръчка за 3.59%. В ситуации като вчерашната финансовото министерство има няколко варианта. Единият е да приеме поръчките и да прецени дали да ги одобри. Ако исканата доходност от инвеститорите е прекалено висока, което е скъпо за държавата, МФ е в правото си да отхвърли всички или част от заявките. "Резултатите от аукциона доказват доверието на пазарите към провежданата политика на финансова стабилност в страната", коментираха от финансовото министерство.

"Не мисля, че България ще има проблеми с рефинансирането си в краткосрочен план, а в средносрочен ще зависи от новия министър и неговата политика. Държавата ще може да се рефинансира и занаяд, но при леко по-висока цена", коментира анализатор на дългови инструменти в българска банка, пожелал анонимност.

По-сериозна реакция в чужбина

Заявената оставка на кабинета "Борисов" доведе до по-сериозно движение по външния дълг. Доходността на новите глобални облигации с падеж през 2017 г. се повиши до около 2.4%, показват данните в Reuters (виж графиките). В подобни случаи реакцията на чуждите инвеститори е обяснима и обикновено някои от тях продават. Повишиха се и застраховките срещу фалит на България (CDS), макар и с малко, което означава, че чуждите инвеститори правят преоценка на риска за страната. Още преди дни след освобождаването на [Симеон Дянков](#) банкиер коментира че оставката на финансовия министър е отрицателен сигнал за пазарите, но ще им трябва време да го оценят и отразят. Изглежда оставката на целия кабинет сега е съкратило времето за това. Разбира се, нивото на доходността в момента е далеч от тази, при която облигациите бяха емитирани през миналата година - около 4%. Освен това и CDS остават на много ниски нива дори спрямо тогава.

[Вестник Сега](#)

✓ Само за година пазарът на труда загуби почти 190 000 наети

<http://www.segabg.com/article.php?id=637506>

През 2012 г. пазарът на труда е преживял най-драматичния си срив от целия период на започналата в края на 2008 г. криза, показват данните на статистиката за наетите и средната работна заплата на годишна база. Само за година наетите са се стопили с почти 190 000 души. През м.г. средносписъчният брой работили по служебни и трудови договори е бил 2 052 921, докато през 2011 г. броят им е бил 2 242 488 души. Другата тежка кризисна година за работещите е била 2010 г., когато работата си губят над 160 000 наети българи, докато през 2011 намаление почти няма.

Почти всички освободени са от частния сектор, където всеки десети нает е останал без работа. Броят им там се свива от 1.68 млн. души до 1.50 млн., или с над 183 000 души за година (12%). В общественния сектор намалението е едва 6100 - от 562 500 до 556 400, което е малко над процент. В държавното управление през последната година няма кой знае каква оптимизация на наетите, които от 114 000 са намалели само до 113 800. Голямата чистка при чиновниците е била през 2010 г., когато са съкратени повече от 12 000 души и броят им намалява до 117 000 от 129 400 през 2009 г.

Данните за пореден път потвърждават обясненията на синдикатите, че сравнително големият ръст на възнаграденията в частния сектор спрямо обществения се дължи основно на оптимизирането на персонала и освобождаването на по-нискоквалифицирани работници с по-ниски възнаграждения за сметка на тези с по-високи заплати. Влияние оказва и ежегодното увеличение на минималния осигурителен доход, какъвто има само в частния сектор и в кризата за голяма част от секторите беше налаган административно поради липса на договорки между синдикати и работодатели.

Средната годишна заплата за 2012 г. е била 9191 лв. при 8230 лв. през 2011 г. Ръстът от около 960 лв. (малко под 12%) обаче почти изцяло е за сметка на частния сектор. Там възнаграденията от 7926 лв. стигат до 9053 лв., което е с повече от 1000 лв., или с над 14%. В същото време увеличението на възнаграденията в общественния сектор е едва с около 400 лв. - от 9133 лв. до 9556 лв., което е ръст с под 5%. През м.г. има пълно замразяване на заплатите на чиновниците - в държавното управление се увеличават от 10 554 лв. на 10 765 лв.

Запазват се обаче огромните разлики на възнаграденията в общественния и частния сектор в някои икономически дейности. В преработващата промишленост например държавата е плащала средно по 21 243 лв. годишна заплата, а бизнесът - 12 272 лв. през м.г., което е разлика от 58%. В производството и разпределението на електрическа и топлинна енергия и на газ в общественния сектор заплата е била 22 046 лв., докато частният - 15 650 лв., или над 70% разлика.

ПРОБЛЕМИ

Драматично е положението в секторите, които се приемат за ключови за икономиката ни - селското стопанство и хотелиерството и ресторантьорството. Работещите в горското и селското стопанство са с почти 12 000 по-малко - 56 396 души при 68 318 през 2011 г., което ще рече с над 17%. В туризма те падат под 100 000 - до 86 347, като година по-рано са били 114 856. Намалението от над 28 500 наети е цели 24%, т.е. почти всеки четвърти е загубил работата си.

Продължава и сривът на пазара на труда за строителите, където без работа са останали през м.г. още над 20 000 души. Броят на наетите в сектора за година е намалял от 141 650 до 118 240, или с над 14%.